

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 114. Quænam sit distinctio inter propositum, pactum & promissionem,
prout est contractus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

tantum propositum vel pactum. Videri potest Carden. in 1. crisi d. 69. c. 2., ubi rectè ostendit ad promissionem requiri aliquam obligationem.

Q. 114. Quænam sit distinctio inter propositum, pactum & promissionem, prout contractus est. R. De distinctione propositi à promissione, dictum est p. 1. n. 362., sed omnia magis patebunt in hoc exemplo. Si quis dicat, *dabo tibi cras equum*, potest diversimodè se habere, nam 1. potest tantum velle affirmare id, quod ipse putat cras esse futurum, nempe cras futurum esse, ut det equum, sive nunc habeat voluntatem dandi sive non; & sic nequidem est propositum, quia non est actus voluntatis disponentis, sed solius intellectus enuntiantis, estque tantum propositio de futuro contingente. 2. Potest velle indicare, se nunc habere voluntatem cras dandi, sive cras in ea voluntate sit perseveraturus sive non, quorum neutrum determinatè intendat; & sic necdum est promissio, neque perfectum propositum, sed tantum simplex affirmatio præsentis intentionis dandi. 3. Potest velle indicare se non tantum habere nunc voluntatem cras dandi sed etiam se velle perseverare in illa, & sic est propositum, necdum tamen est pactum, quia deest alterius consensus seu acceptatio; talisque promissio ante acceptationem vocatur à Juristis Pollicitatio. 4. Potest insuper velle se ad hoc obligare ex honestate sive decentia alicujus virtutis ad alterum, v. g. fidelitatis, amicitiae, liberalitatis, non tamen ex justitia; quam voluntatem si alter acceptarit, erit pactum, quasi ex pace factum, inquit Isidor. cap. 11. De verbor. signif. 5. Denique potest simul velle se obligare ex justitia, &

fic post acceptationem erit contractus promissionis. Quòd si addatur certa interrogatio & responsio, erit stipulatio secundùm dicta n. 664. ita *Mol. Sanch. Less. Fill. Bonac.* cum *Onn.* d. 23. §. 1. Pendet autem à voluntate hominis, an quomodo velit se obligare, & communiter non præsumitur velle se obligare ex justitia, nisi addatur juramentum, aut faciat instrumentum, aut det aliquid in pignus vel assecurationem, sed censetur se solum obligasse ex alia virtute, quia in dubiis minimum est sequendum, secundùm dicta l. 1. n. 590., cum possessio sit pro libertate. *Lugo* d. 23. n. 93. alique communiter adfert quod *Onn.* à n. 100. multas conjecturas, unde colligi possit, fueritne animus obligandi se ex justitia an ex alia virtute, v. g. si promittit in circumstantiis, in quibus alii solent donare; item si quando promittebat, erat ita dispositus, ut rem donasset, si habuisset ad manum, præsumitur animus habuisse se obligandi ex justitia.

765 Q. 115. An propositum obliget. R. Dictum est p. 1. à n. 361.

Q. 116. An pollicitatio sive promissio ante acceptationem obliget. R. §. 1. Quamvis obligare possit ex honestate Constantiæ, uti l. c. dictum est, at tamen non obligat ex justitia, uti constat ex dictis n. 656., probantque fuse *Lugo* s. 3. & *Onn.* 3. & 4., Ratio est, quia licet aliquis possit suâ solius voluntate dimittere dominium rei suæ, habendo pro derelictâ, tamen suâ solius voluntate facere non potest alterum dominum rei suæ, cum ad acquirendum dominium requiratur in altero acceptatio legis sibi faventis contra alios, & licet fortè sufficiat tacita, uti si quis rem producat,